

Prinses en de erwrt

door Claudia Verhoeff – dierenarts

Ze zit in elkaar gedoken en kijkt me met grote pupillen aan. Haar haren staan wijd uit elkaar, als van een oud katje. Toch is ze amper een jaar oud. Een klaaglijk miauwkje bevestigt nog even dat ze zich echt heel beroerd voelt. Ze heet Lila, barst van de buikpijn en op haar voorhoofd zie ik in mijn verbeelding met grote letters staan: HELLUP!

Tien dagen geleden kwam Lila met braakklachten op het spreekuur bij mijn collega. Sinds die ochtend wilde ze niet meer eten en bleef maar braken. De eerste keer was dat gras, omdat ze daar ineens erg veel interesse voor had. Gras eten is iets dat katten die misselijk zijn vaak doen. Veel mensen denken dat dat goed is, even gras eten, daarna braken en het probleem is verholpen. Maar meestal werkt het averechts. Het gras irriteert de maag nog verder en er ontstaat een vicieuze cirkel. De buik van Lila was goed door te voelen, was nergens pijnlijk en er waren

geen afwijkingen voelbaar. Lila had een normale hartslag en temperatuur en dus kreeg ze een injectie tegen misselijkheid. Deze werkt ongeveer 24 uur, zodat de maag tot rust komt. In de meeste gevallen is dit voldoende.

Het leek in eerste instantie goed te gaan, maar ruim een week later had Lila weer gebraakt. Ze likte zich ook veel en kreeg daardoor meer haren binnen. De assistente stelde voor om een antihairbalpasta op te halen en dat eerst te proberen. Toen de eigenaresse deze kwam ophalen vertelde ze dat Lila alweer gebraakt had en maakte de assistente een afspraak voor die middag op consult. Het was een week lang goed gegaan, maar nu voelden de darmen van Lila iets te stevig aan. Er werd bloed geprikt om o.a. de nierwaarden te bepalen, maar er werden gelukkig geen afwijkingen gevonden. Lila kreeg opnieuw een injectie tegen de misselijkheid en de antihairbalpasta moest drie achtereenvolgende dagen gegeven worden, evenals een licht verteerbaar dieet.

Maar alle goede bedoelingen ten spijt, de volgende dag is Lila er nog slechter aan toe. Ze braakt door de injectie heen en is een beetje afwezig volgens de eigenaresse. Beide zijn inmiddels goed voor het laten rinkelen van alle alarmbellen. Lila moet direct terug naar de praktijk komen en

ondanks dat ze niet pijnlijk lijkt bij het afvoelen van haar darmen, voelt mijn collega nu harde delen in haar darmen. Ook is de temperatuur van Lila nu te hoog, hetgeen kan passen bij een ontsteking maar ook bij pijn. Er wordt besloten om een röntgenfoto te maken en daaruit blijkt dat er sprake is van een zogenaamde *ileus*.

Een ileus is een plotselinge verstoring in de passage van voedsel door de darm en wordt ook wel een darmafsluiting genoemd. Voedsel kan het lichaam dan niet als ontlasting verlaten. Hierdoor kunnen ernstige klachten en een levensgevaarlijke situatie ontstaan. Een ileus kan zowel in de dunne als in de dikke darm optreden. Een darmafsluiting kan verschillende oorzaken hebben. De meest voorkomende oorzaak bij een jonge kat is een verstopping door een vreemd voorwerp. Dat kan een voorwerp zijn dat de kat heeft opgegeten maar ook een flinke haarbal kan de darm blokkeren. De darm zal proberen om door middel van heftige samentrekkingen het voedsel langs het obstakel te duwen. Er komt spanning op de darmwand en dat veroorzaakt koliekachtige buikpijn. Is het voorwerp scherp dan is er risico op een perforatie van de darm. Als het voorwerp lang op dezelfde plek blijft zitten wordt de darmwand op die plek niet meer goed voorzien van zuurstof en voeding en kan de darmwand afsterven met eveneens lekkage tot gevolg. Als deze situatie een poosje bestaat zal het dier blijven braken, vaak met grote kracht, het zogenaamde *projectiel braken*. Het opeten van touwtjes door katten kan bijvoorbeeld ook hele nare gevolgen

hebben. De darmen kronkelen heftig om het touwtje naar buiten te werken en de binnenbocht van de darm raakt daardoor ernstig beschadigd. Wat de diagnose vaak lastig maakt is dat katten best goed zijn in het verbergen van symptomen en dat lang niet alle vreemde voorwerpen zichtbaar gemaakt kunnen worden op een röntgenfoto. Ik kan me een Siamese kat herinneren die een kerstlint opgegeten had, niet of nauwelijks symptomen liet zien, maar bij operatie bleek de darm al volledig kapot te zijn gegaan op meerdere plekken. Daar was het kerstlint door de darmwand gesneden en kwam darminhoud in de buikholte terecht. We konden niet anders dan haar lten inslapen.

Lilakleurige Britse Korthaar Lila moet dus geopereerd worden. Nadat ik haar onder narcose heb gebracht wordt ze verder voorbereid voor de operatie. Een buisje in haar keel, de buik kaal en ontsmet en aan alle bewakingsapparatuur. Het is altijd weer spannend om deze operatie te beginnen. Want waar maak ik de snede? Die wil ik zo ruim mogelijk om zicht te kunnen krijgen op alle organen maar voor Lila zo klein mogelijk voor een vlot herstel. Daarom begin ik altijd klein. Bij de buik openen is het eerste dat je tegenkomt vet. Er ligt een groot vlies met vet over alle organen heen, deze schuif ik aan de kant. Daarna neem ik voorzichtig een kijkje in de buik om te zien welke richting ik op moet. Deze wordt vooral verklapt door de roodheid van de darm. In dit geval zit ik gelijk goed, vlak onder de snede is een stukje dunne darm rood en gezwollen. Ik haal dit gedeelte van de darm uit de wond en voel een harde knikker zitten op ongeveer vijf centimeter vóór de overgang naar de dikke darm. Deze knikker

heeft dus al een hele weg afgelegd door de dunne darm. De assistente geeft me een nieuw steriel doek aan dat ik over dit stukje darm heen leg. Met tampons sluit ik tijdelijk de opening naar de buikholte verder af. Aan weerszijden van de knikker breng ik twee grote platte tangen aan, die ervoor zorgen dat de darminhoud niet uit de darm zal kunnen lekken en het bloeden wordt op deze manier ook beperkt. Over de knikker breng ik een snede aan, aan de zijde waar geen grote bloedvaten lopen. Vrijwel onmiddellijk ploept een knikkervormige structuur uit de darm en leg ik die in een bakje. De assistente zal deze straks afspoelen om te kijken wat het is.

De darm is zichtbaar opgelucht. De roodheid trekt al wat weg. Ik hecht de darm met kleine steekjes en een dun draadje. Niet te strak want dan snoert de darmwand in en kan door littekenweefsel een nieuwe verstopping ontstaan. Niet te los want dan kan straks darminhoud tussen de hechtingen door de buikholte inleken en ontstaat een hele pijnlijke buikvliesontsteking. Daarna wordt de buik gespoeld en de buik in laagjes gesloten.

Na het afspoelen lijkt de knikker wel een soort maïskorrel. Bij doorsnijden is deze echter heel hard. Wat is dit voor een bijzondere erwrt? Ik bel de eigenaresse op om verslag te doen van de operatie en beschrijf wat ik gevonden heb. 'Aha...', zegt ze, 'ik weet precies wat het is: een Marokkaanse kikkererwt'. Ze belooft er een paar mee te nemen om te laten zien, als ze Lila straks op komt halen. Dat kan pas als ze weer goed wakker en op temperatuur is. Ik ga weer even bij Lila kijken. Daar ligt ze, lekker warm ingepakt in fleecedekens met een kruikje op een dik kleed. Eigenlijk zoals een prinses. Met daarnaast de erwrt.

Dierenartsenpraktijk Alkmaar Noord
www.dierenarts-alkmaarnoord.nl

